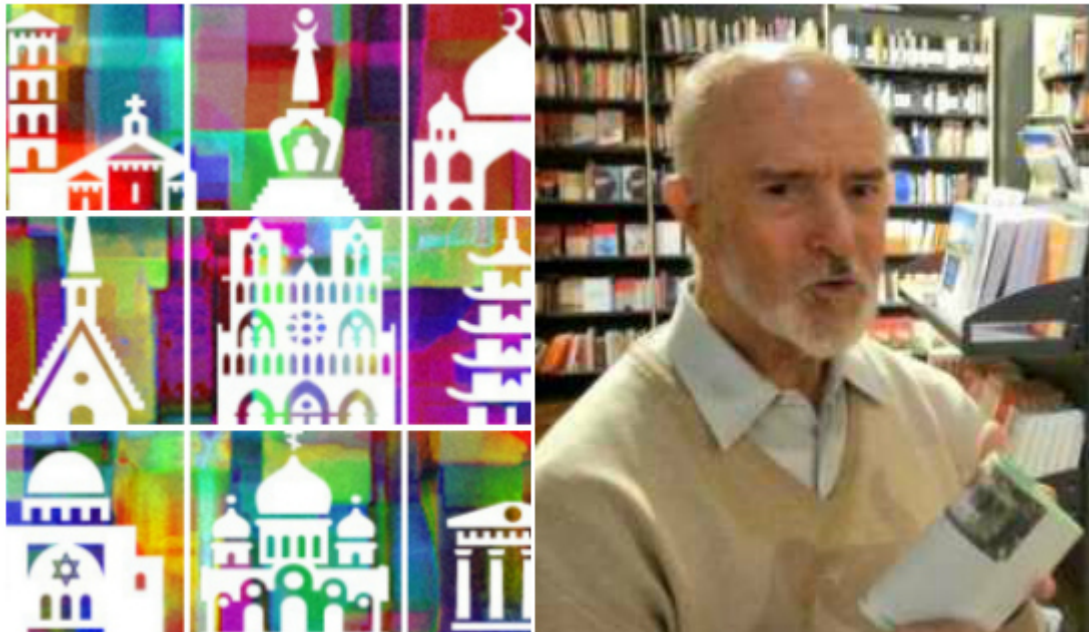

Joan Botam: “Les esglésies lliures són llevat de transformació”

Ds, 10/05/2014 per Catalunya Religió

(Direcció General d'Afers Religiosos) "Actualment al Vaticà no hi ha res que d'una o altra manera no porti el segell de l'ecumenisme". En [una entrevista](#) publicada en el darrer butlletí de la Direcció General d'Afers Religiosos, el caputxí **Joan Botam** valora, entre d'altres qüestions, l'aposta de diàleg interconfessional que avui es fa des de Roma.

[Joan Botam](#) (Les Borges Blanques, 1926) és doctor en teologia i l'any 1984 va fundar el Centre Ecumènic de Catalunya per promoure el diàleg entre cristians ortodoxos, anglicans, catòlics i evangèlics. Ha estat president de la Unió de Religiosos de Catalunya (URC) i un dels promotors del Primer Congrés de Vida Religiosa a Catalunya. El 2010 va rebre la [Creu de Sant Jordi](#) per la seva contribució al diàleg entre religions i per promoure la pau i la convivència entre cultures.

Enguany, la celebració de la Setmana Santa cristiana ha coincidit en el temps per a ortodoxos, evangèlics, catòlics i anglicans. A més, ha coincidit pràcticament amb la Pasqua jueva, que s'ha celebrat del 15 al 22 d'abril. Què significa la Pasqua per als cristians del segle XXI?

En coincidència amb l'equinocci de primavera, algunes tradicions religioses i espirituals celebren cap d'any. A més, enguany, per aquests mateixos dies, amb els jueus, els cristians anglicans, catòlics, ortodoxos i protestants, hem tingut la festa de Pasqua. Per als cristians del segle XXI, la Pasqua és el màxim esdeveniment salvífic, cada dia amb més perspectives universals. El sopar del Senyor amb els seus deixebles abans de la seva passió, mort en creu i resurrecció, sol tenir ara per als cristians militants, de fe viscuda i coherent, oberts als reptes personals i socials, connotacions còsmiques, d'alliberació i de vida plena. Una altra cosa deu ser la significació per als cristians de perfil cultural, tanmateix gens menyspreable, perquè, religiosament, no podem qualificar ningú.

Com valoreu la tasca del Centre Ecumènic de Catalunya des de la seva creació?

El Centre Ecumènic de Catalunya té [60 anys d'història](#). L'any 1954 catòlics i protestants feren a Barcelona uns primers passos de diàleg interconfessional que guanyaren en sentit arran del Concili Vaticà II i es consolidaren, el 1984, amb els estatuts aprovats per la Generalitat de Catalunya. El Centre sempre ha estat interconfessional, tant per raó dels destinataris com de les seves orientacions i propostes, com, sobretot, pel seu subjecte orant i pensant, la junta directiva. Aquesta és la característica que el defineix, més enllà i tot de les seves activitats: el manteniment d'un diàleg al dia per igual entre anglicans, catòlics, ortodoxos i protestants.

Hi ha entitats semblants en l'àmbit internacional?

En l'àmbit estatal mantenim relacions amb altres associacions de perfil semblant de València, Madrid, Màlaga, Sevilla i Salamanca. També en l'àmbit internacional, de Lió, Ginebra, Chevetogne i París. De Lió n'hem rebut l'esperit ecumènic de grans profetes de l'ecumenisme com **Paul Couturier**, **Pierre Michalon** i **Maurice Villain**.

Hi ha qui afirma que el moviment ecumènic viu un cert estancament. Què en penseu?

El moviment ecumènic s'identifica cada dia més amb la vida de les esglésies. És l'experiència de molts i, en tot cas, l'ideal específic de pocs. Com a moviment, quan les esglésies, fidels al desig del Senyor, aconseguixin de reconciliar-se, ha de desaparèixer, ha acabat la seva missió. És com la bastida que serveix per construir l'edifici, un cop s'ha hissat bandera, la retiren. Actualment, aquest moment encara no s'ha produït. Hi ha por a les altes esferes, jeràrquiques i teològiques. Les bases, però, en compensació, segueixen molt actives. Per exemple, entre nosaltres hi ha bona relació entre les confessions, dialoguem, preguem junts i fins i tot anirem experiències de cooperació social i benèfica.

Què o qui impedeix aconseguir una millor entesa entre confessions cristianes?

A mesura que augmenta la participació i, per tant, la coneixença i l'estimació mútues, les barreres que havíem construït cauen. Uns i altres ens veiem més com a cristians sense adjectius. Aquest és el gran fruit del moviment ecumènic: ens situa a molta distància dels temps del nacionalcatolicisme. Ara som més fidels a la paraula de Déu, que tenim en versions interconfessionals, preguem junts i incidim socialment a través d'orientacions de caràcter ètic, de gran pes en aquells països que, com recomana el Directori Ecumènic Catòlic, compten amb el Consell de les Esglésies Cristianes; una instància encara per aconseguir entre nosaltres.

Quins són avui els principals protagonistes de l'ecumenisme?

Avui s'han de tenir en compte, amb les bases eclesials més sensibles i actives, 1) el [Consell Mundial de les Esglésies](#), creat l'any 1948, amb seu a Ginebra, una llarga i fecunda trajectòria d'assemblees generals que han posat les fites del retrobament entre cristians, inclosos darrerament els catòlics. 2) El Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat dels Cristians, del Vaticà. 3) El testimoniatge i mestratge del [papa Francesc](#) i, així mateix, del patriarca **Bartomeu I**, de Constantinoble. Com a

revulsiu, 4) els assaigs de diàleg interreligiós en particular en aquells països que viuen situacions conflictives, a propòsit dels quals els cristians som o ens sentim simplement (!) cristians.

Quina opinió o quin interès hi ha al Vaticà respecte d'aquesta qüestió?

D'ençà del Concili Vaticà II, primerament, com a Secretariat, i, més endavant, com a Pontifici Consell, hi ha amb incidència transversal el [Pontifici Consell per a la Unitat Cristiana](#). Com a caps responsables hi hem vist figures rellevants com el cardenal **Augustin Bea**, el cardenal **Johannes Willebrands** i el cardenal **Walter Kasper**. S'hi mou, a més, amb altres comissions interconfessionals, la comissió mixta, que connecta l'Església catòlica i el Consell Mundial de les Esglésies. Ho comprovem a través d'[Information Office](#), no hi ha actualment al Vaticà res que d'una o altra manera no porti el segell de l'ecumenisme.

Quins factors condicionen o poden afavorir el diàleg, la cooperació i finalment una entesa?

Quan les esglésies són lliures i, per tant, menys compromeses amb el poder i, en definitiva, més fidels conjuntament a l'Evangelí, la seva credibilitat creix davant de tot el món. Escolten, dialoguen i progressivament són llevat de transformació. En última instància: expressions de servei humil per amor a canvi de res, amable i pregon, com Jesús demanà al Pare en el seu discurs de comiat: que els seus siguem u, com Ell i el Pare són u (unitat i diversitat) per tal que el món cregui ([Jn 17,21](#)).